

THÀNH PHỐ ĐÀ LẠT HƯỚNG ĐẾN ĐÔ THỊ CACBON THẤP

TRẦN NGỌC DUY QUANG

TRƯỞNG PHÒNG TÀI NGUYÊN MÔI TRƯỜNG THÀNH PHỐ ĐÀ LẠT

The 2nd APEC Low-Carbon Model Town Symposium
20 September 2018

Nội dung chính:

- **Giới thiệu tổng quan**
- **Hiện trạng chất lượng môi trường**
- **Công tác quản lý môi trường**
- **Mục tiêu của Thành phố Đà Lạt**
- **Một số ý tưởng tiếp cận với giải pháp cho thị trấn cacbon thấp**

Mở đầu

- Thành phố Đà Lạt là một vùng đất cao nguyên rộng lớn. Với khí hậu quanh năm mát mẻ, nhiều thắng cảnh thơ mộng, **Đà Lạt được biết đến như là một thành phố du lịch nổi tiếng trong và ngoài nước.**
- Ngoài ra, thành phố Đà Lạt là nơi đầu nguồn của nhiều hệ thống sông suối chính của tỉnh cũng như trong khu vực. **Vị trí này làm cho thành phố có vai trò hết sức quan trọng trong việc bảo vệ chất lượng môi trường nước.**
- Không khí tại Đà Lạt trong lành, ít ô nhiễm, một phần là nhờ có diện tích rừng lớn, **cây rừng quang hợp cố định carbon giúp giảm đi khí nhà kính.**

Điều kiện tự nhiên – kinh tế - xã hội

- Thành phố Đà Lạt có diện tích tự nhiên 39.445ha (đất rừng 20.827,37 ha),
- Độ cao trung bình 1.500 m so với mực nước biển;
- Đô thị loại I trực thuộc tỉnh Lâm Đồng (gồm 12 phường và 4 xã),
- Địa hình được phân bố thành hai dạng rõ rệt: địa hình núi và địa hình bình nguyên trên núi. Địa hình núi phân bố xung quanh vùng cao nguyên trung tâm thành phố;
- Với dân số 226.978 (năm 2017) người.
- Chức năng chính của Thành phố Đà Lạt : Phát triển dịch vụ, du lịch và nông nghiệp công nghệ cao; Nhiệt độ trung bình của Thành phố là 18,5°C; Tốc độ gió trung bình của các tháng mùa khô cao hơn so với các tháng trong mùa mưa: Tại Đà Lạt, từ tháng 10 đến tháng 02 năm sau tốc độ gió trung bình đạt từ 2,1 đến 3,5m/s, từ tháng 6 đến tháng 9 tốc độ gió trung bình đạt từ 2,0 đến 2,7m/s, riêng tháng 8 đạt 3,3m/s, các tháng còn lại trong năm tốc độ gió trung bình đạt từ 1,4 đến 1,8m/s.

Điều kiện tự nhiên – kinh tế - xã hội

- ❖ Tốc độ gió lớn nhất có liên quan đến tác động ảnh hưởng của bão, áp thấp nhiệt đới, gió mùa Đông Bắc mạnh hoặc có khi cả gió mùa Tây Nam có cường độ bộc phát,
- ❖ Tốc độ gió mạnh nhất chủ yếu xảy ra khi có các cơn bão ảnh hưởng trực tiếp hay gián tiếp đến khu vực. Tốc độ gió lớn nhất năm thường xảy ra trong thời kỳ gió mùa Đông Bắc hoạt động mạnh; còn các tháng mùa mưa thì tốc độ gió ít khi đạt cực trị năm.
- ❖ Đà Lạt nằm trong vùng khí hậu nhiệt đới - gió mùa nhưng bị chi phối bởi quy luật độ cao và ảnh hưởng của địa hình nên khí hậu của Đà Lạt quanh năm mát lạnh, mưa nhiều, mùa khô ngắn, lượng bốc hơi thấp, không có bão trực tiếp,
- ❖ Đà Lạt có lợi thế về phát triển du lịch và sản xuất nông nghiệp chất lượng cao.

Hạ tầng và cảnh quan

- ❖ Đà Lạt đến nay vừa tròn 125 năm “Hình thành và Phát triển” với nhiều công trình, hệ thống dinh thự, biệt thự kiến trúc Châu Âu, Châu Á đa dạng và còn lưu giữ nhiều di tích lịch sử, văn hóa nổi tiếng.
- ❖ Thành phố Đà Lạt rất chú trọng đến việc duy trì hiện trạng rừng và xây dựng mảng xanh nội thị. Mật độ che phủ rừng đạt 49,02% tạo cho Đà Lạt mang nét đặc thù “Rừng trong thành phố - thành phố trong rừng”;
- ❖ Với sự ưu đãi của thiên nhiên về khí hậu, địa hình đồi dốc gắn liền với nhiều cảnh quan và danh lam thắng cảnh thơ mộng; Đà Lạt đã trở thành địa điểm du lịch của cả nước và khu vực, được mệnh danh “Thành phố Ngàn hoa” và được Thủ tướng Chính phủ quyết định công nhận “Thành phố Festival Hoa” của Việt Nam;
- ❖ Cơ sở hạ tầng về hệ thống giao thông với 178 tuyến đường (239.760 Km), với đặc thù đường dốc quanh co và là Thành phố duy nhất không có tín hiệu đèn báo giao thông, đã tạo nên nét khác biệt riêng có của Đà Lạt; với sự bùng nổ trong lĩnh vực du lịch, dịch vụ trong những năm vừa qua, hệ thống cơ sở hạ tầng lưu trú; nhiều khu, điểm tham quan du lịch nghỉ dưỡng được chú trọng đầu tư mới và nâng cấp ngày càng mạnh mẽ (1.251 cơ sở lưu trú, với 17.807 phòng; 20 khu điểm tham quan du lịch); lượng du khách trong nước và quốc tế đến tham quan nghỉ dưỡng qua các năm đều tăng (năm 2018 đạt 4,9 triệu khách, tăng 18% so cùng kỳ năm 2017);
- ❖ Đà Lạt có nhiều sinh cảnh đặc trưng, đa dạng, hệ động - thực vật đặc thù phong phú với hơn 3.000 loài.
- ❖ Cũng vì vậy, Đà Lạt được biết đến là **“Thành phố ngàn hoa”**

Một số ảnh đẹp về thành phố Đà Lạt



Một số mô hình nông nghiệp ở Đà Lạt



Ruộng bậc thang tuyệt đẹp ở Đà Lạt



Đỉnh Pinhatt – đỉnh núi cao nhất phía Nam thành phố Đà Lạt, thường xuyên bao phủ trong sương mù



Hồ Xuân Hương ở Đà Lạt với dòng nước trong xanh, là một nơi nghỉ dưỡng tuyệt vời



Hồ Tuyên Lâm



Hình ảnh đồi cỏ tuyệt đẹp tại xứ sở Đà Lạt



Nhà thờ Chánh tòa



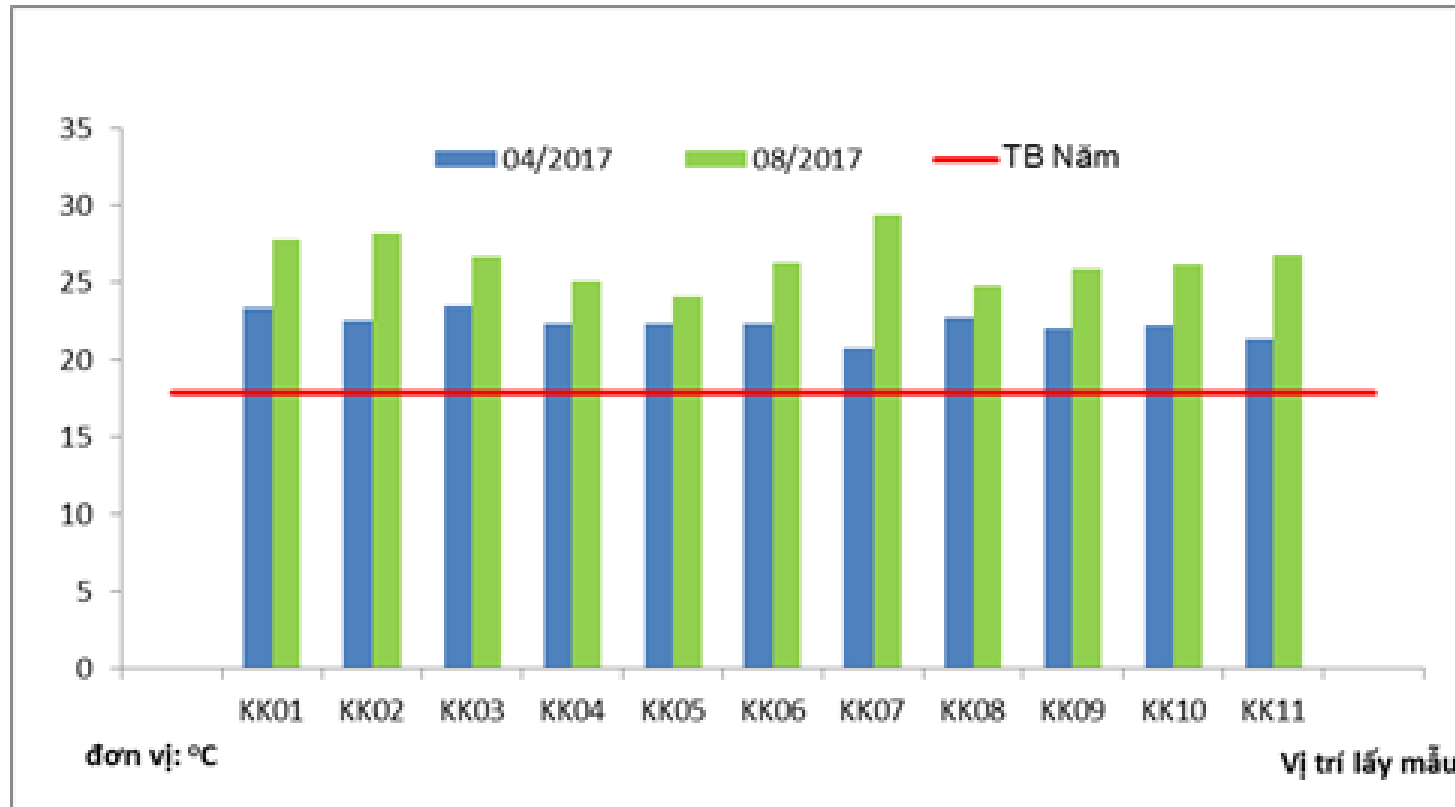
Thành phố trong rừng – Rừng trong thành phố



Hiện trạng chất lượng môi trường

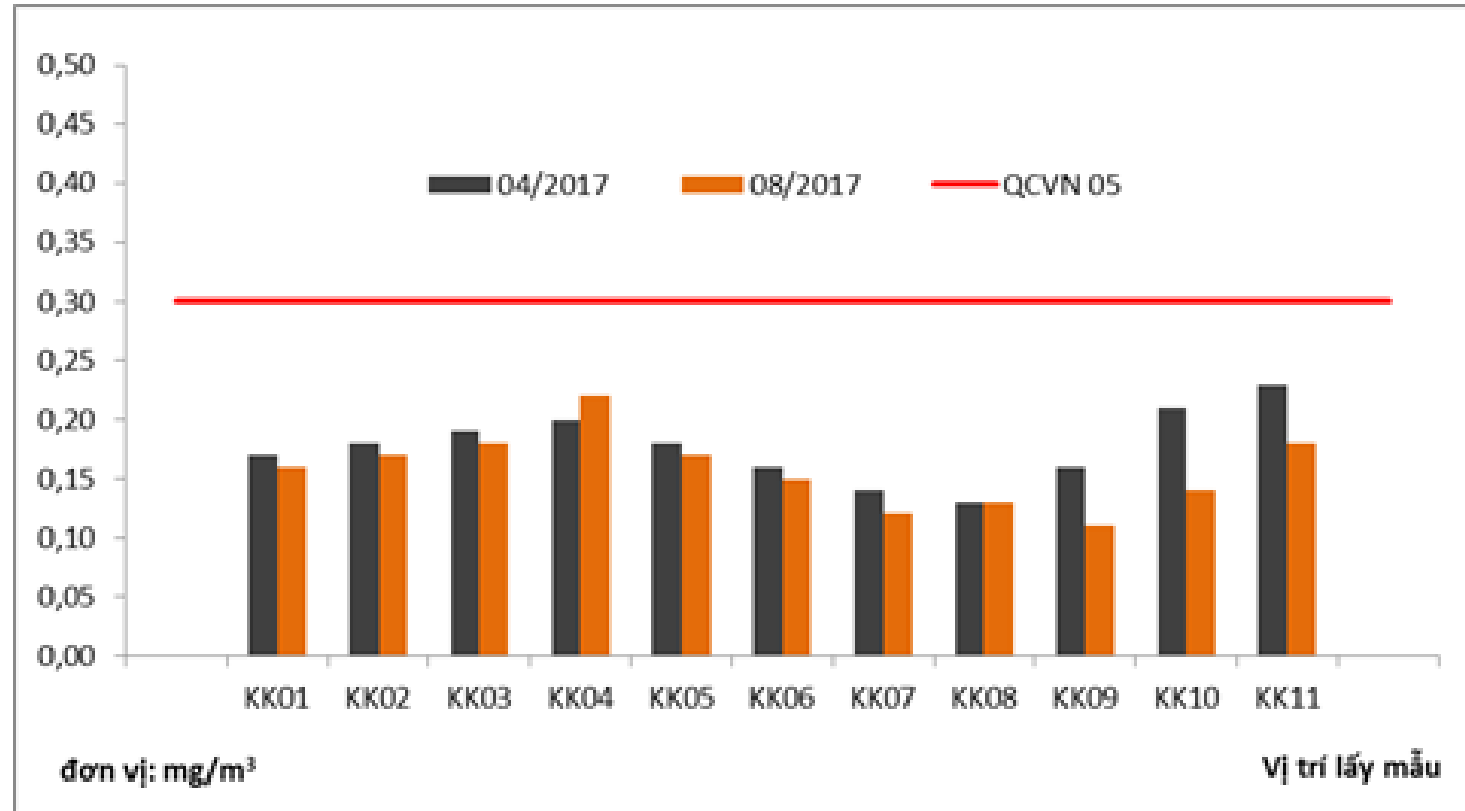
Qua đánh giá hiện trạng, phân tích mẫu chất lượng môi trường không khí, nước mặt, nước ngầm tại Đà Lạt từ nhiều năm qua, cho thấy các thông số quan trắc chất lượng môi trường đến nay đều đảm bảo đạt theo các quy chuẩn của Việt Nam ban hành, chất lượng môi trường được đánh giá còn tốt; tuy nhiên, kết quả quan trắc của năm sau có một số thông số tăng cao so với năm trước, kể cả chỉ số phát thải Các-bon;

Một số biểu đồ so sánh thông số môi trường



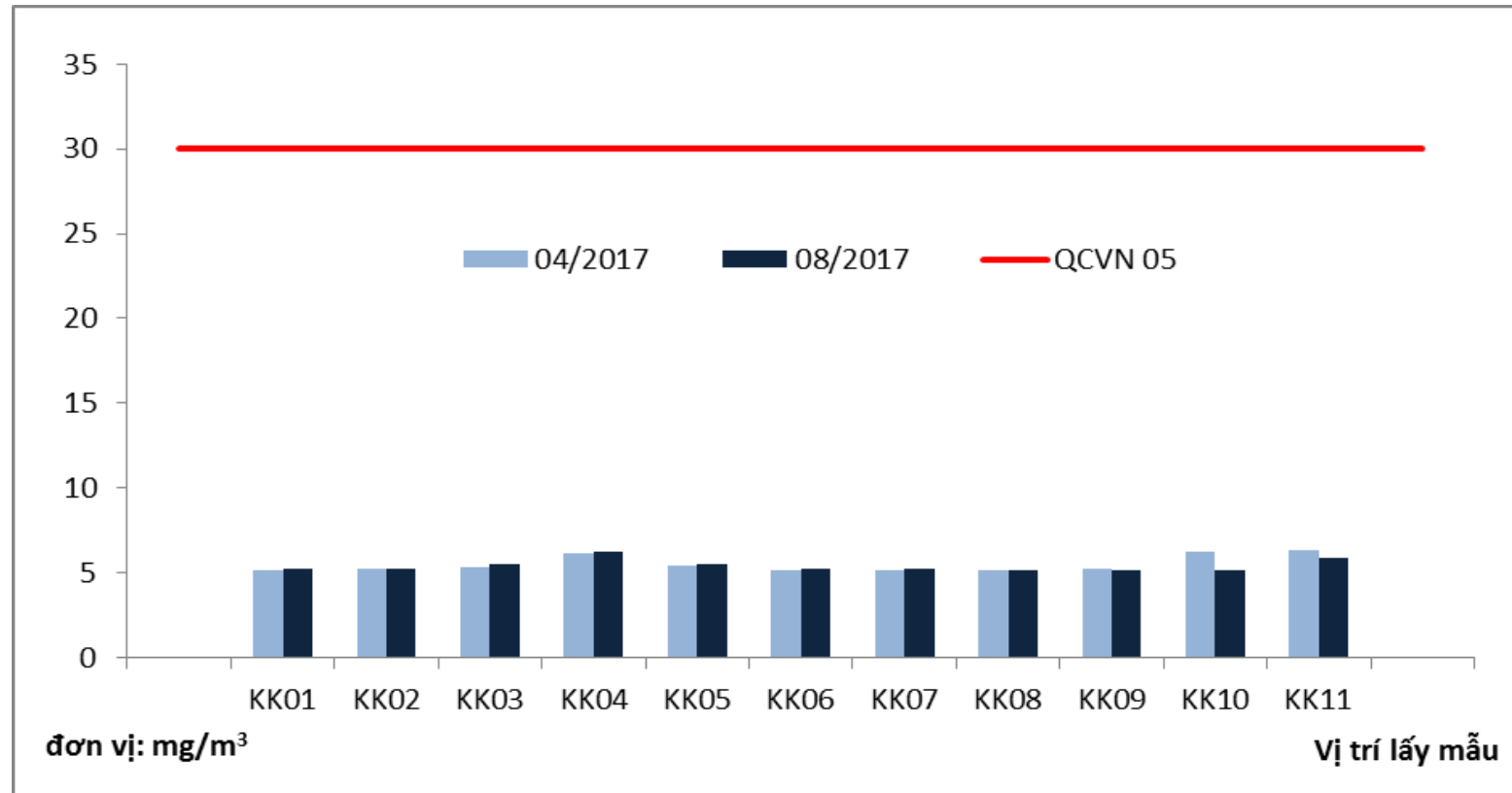
Hình 1.1. Biểu đồ so sánh nhiệt độ trong không khí giữa các điểm giám sát

Một số biểu đồ so sánh thông số môi trường



Hình 2. Biểu đồ so sánh nồng độ bụi lơ lửng

Một số biểu đồ so sánh thông số môi trường



Hình 3. Biểu đồ so sánh nồng độ CO

Nỗ lực bảo vệ môi trường

KT-XH theo hướng bền vững về môi trường trên cơ sở xây dựng các chính sách BVMT dài hạn và tăng cường đầu tư các công trình xử lý môi trường.

Chất lượng môi trường không ngừng được cải thiện, **triển khai nhiều chương trình dự án** trong lĩnh vực BVMT như thu gom xử lý bao bì thuốc BVTV, chi trả dịch vụ môi trường rừng, các dự án giảm phát thải.

Theo đồ án quy hoạch, Đà Lạt gồm đô thị trung tâm kết hợp khu nhà ở, các vùng sản xuất nông nghiệp nội đô, hệ thống rừng cảnh quan, hồ, sông suối tạo nên một đô thị có bản sắc về kiến trúc và cảnh quan môi trường, xen giữa là các khu dân cư vùng ven phát triển sản xuất nông nghiệp công nghệ cao theo tiêu chí xanh, bền vững (làng đô thị xanh).

Công tác quản lý môi trường

- Hàng năm tăng cường trồng rừng (độ che phủ hiện nay đạt 49,0%)
- Phát động toàn dân hưởng ứng trồng cây xanh, cây phân tán rừng nội ô, vận động người dân trồng cây xanh trong khuôn viên sân nhà; tổ chức thu gom và xử lý rác thải sinh hoạt trên toàn địa bàn đạt 98,5% (Tổng khối lượng rác sinh hoạt được thu gom trong năm 2017 khoảng 70.575 tấn rác, trung bình khoảng 193,36 tấn/ngày)
- Thu gom chất thải y tế đạt 99% (khoảng 86,4 tấn/năm)
- Tổ chức phát động ra quân ngày chủ nhật xanh để thu gom, vệ sinh tại các khu dân cư
- Thực hiện dự án thu gom và xử lý nước thải sinh hoạt tập trung đối với 88,8% nước thải tại 5 phường thuộc khu vực trung tâm của Thành phố Đà Lạt
- Tăng cường kiểm tra, giám sát đối với các cơ sở sản xuất kinh doanh, các dự án, công trình trong công tác bảo vệ môi trường

Nhiệm vụ tăng cường quản lý BVMT trong thời gian tới

Để thành phố Đà Lạt thật sự là thành phố du lịch xanh, du lịch sinh thái và bền vững về môi trường cần có những giải pháp đảm bảo tính bền vững trên cơ sở khai thác hợp lý tài nguyên thiên nhiên, đi đôi với bảo vệ, giữ gìn môi trường. Các giải pháp này phải vừa mang tính chiến lược lâu dài vừa đáp ứng được yêu cầu cấp bách trước mắt.

Triển khai Quy hoạch môi trường

Xã hội hoá trong công tác BVMT

Tăng cường nguồn vốn đầu tư

Liên kết khu vực và hợp tác quốc tế

Những vấn đề thách thức LCMT cần phải giải quyết

Với sự phát triển nhanh của ngành du lịch, dịch vụ sẽ là đô thị chịu nhiều thách thức về sức ép quá trình đô thị hóa, tình trạng gia tăng dân số gây sức ép về nhu cầu nhà ở, lương thực, thực phẩm, sản xuất công nghiệp; gia tăng nhu cầu sử dụng năng lượng, phát thải chất thải rắn và nhất là phát thải Các-bon từ các phương tiện giao thông sẽ có tác động tiêu cực đến tài nguyên thiên nhiên, môi trường và khí hậu vốn có của Đà Lạt;

Mục tiêu của thành phố Đà Lạt

- Giảm cơ bản các nguồn gây ô nhiễm môi trường:

- + 100% cơ sở sản xuất, kinh doanh xây dựng mới đạt yêu cầu về Bảo vệ môi trường; từ 60% - 70% cơ sở sản xuất, dịch vụ, thương mại trên địa bàn có hệ thống xử lý môi trường đạt quy chuẩn Việt Nam; có nơi lưu chứa chất thải nguy hại và ký kết hợp đồng với đơn vị chuyên ngành thu gom, xử lý đúng quy định. 100% cơ sở sản xuất, điểm công nghiệp, khu du lịch có hệ thống xử lý nước thải tập trung đạt tiêu chuẩn môi trường Việt Nam.
- + 70% hộ dân cư trên địa bàn các phường (12 phường) trong thành phố đều đầu nối nước thải vào hệ thống xử lý nước thải tập trung của thành phố.
- + Thu gom, xử lý 99% chất thải rắn sinh hoạt, chất thải công nghiệp; 85% chất thải rắn nông nghiệp; 100% chất thải rắn y tế được thu gom .
- + 85% tỷ lệ chất thải rắn được tái sử dụng, tái chế hoặc thu hồi năng lượng, sản xuất phân bón.

Mục tiêu của thành phố Đà Lạt

- Khắc phục, cải tạo môi trường các khu vực bị ô nhiễm, suy thoái, cải thiện điều kiện sống của nhân dân:

+ Tăng 50% tỷ lệ diện tích các hệ sinh thái tự nhiên đã bị suy thoái được phục hồi, tái sinh.

+ Đạt quy chuẩn đối với hàm lượng các chất độc hại trong không khí ở đô thị, khu dân cư.

- Giảm nhẹ mức độ suy thoái, cạn kiệt tài nguyên thiên nhiên; kiểm chế tốc độ suy giảm đa dạng sinh học:

+ Tỷ lệ độ che phủ của rừng đạt khoảng 51% – 52%

Mục tiêu của thành phố Đà Lạt

- Tăng cường khả năng chủ động ứng phó với BĐKH, giảm nhẹ tốc độ gia tăng phát thải khí nhà kính:

+ Giảm 3 – 4 % mức phát thải khí nhà kính trên 1 đơn vị GDP.

Để đạt được mục tiêu môi trường nêu trên, trong thời gian đến chính quyền Thành phố Đà Lạt ngoài việc tiếp tục thực hiện các giải pháp về nâng cao mật độ che phủ rừng (trồng rừng, cây phân tán, cây xanh); tăng cường năng lực cho việc thu gom và xử lý các loại chất thải; mở rộng phạm vi thu gom xử lý nước thải sinh hoạt tập trung (đang triển khai);

Sơ lược về kế hoạch phát triển đô thị phát thải Các-bon thấp

- Xem xét và giảm các phương tiện giao thông phát thải CO₂ cao;
- Loại bỏ hình thức canh tác lạc hậu có ảnh hưởng đến môi trường;
- Xây dựng mô hình dự án và kế hoạch hành động giảm phát thải khí nhà kính cho thành phố Đà Lạt;
- Xây dựng kế hoạch hành động về năng lượng và biến đổi khí hậu tại thành phố Đà Lạt;
- Xây dựng kế hoạch tái sử dụng năng lượng và tiết kiệm năng lượng tại thành phố Đà Lạt từ năm 2018 đến năm 2023;
- Tính toán lượng phát thải khí nhà kính tại thành phố Đà Lạt, xác định các nguồn và các khu vực trọng điểm để loại bỏ một lượng lớn carbon, và tìm các giải pháp để thực hiện;
- Tập huấn về cách tính toán và giảm lượng khí thải carbon trong từng khu vực quản lý và trong thành phố.

Kế hoạch triển khai một số biện pháp cụ thể về giảm phát thải Các-bon

- Đầu tư xây dựng nhà máy điện gió tại xã Xuân Trường;
- Bố trí quy hoạch quỹ đất (dự kiến khoảng 25- 30 ha) tại các khu vực cửa ngõ vào khu trung tâm Thành phố để đầu tư các bãi tập kết các phương tiện giao thông (xe khách, xe tải) có tải trọng lớn, hạn chế tối đa phát thải các-bon trong khu vực nội thành.

Một số ý tưởng để tiếp cận với giải pháp cho thị trấn carbon thấp

- 1) Xe đạp điện kết hợp với năng lượng tái tạo;
- 2) Thực hiện mô hình giao thông công cộng với năng lượng tái tạo;
- 3) Mở rộng mô hình khu vực đi bộ ở Phường 1;
- 4) Thực hiện các mô hình năng lượng tái tạo cho các dịch vụ du lịch.

Yếu tố Đà Lạt cần cải thiện để trở thành Đô thị phát thải các-bon thấp

- Nhóm 1: Các biện pháp liên quan trực tiếp đến sử dụng năng lượng: nhu cầu, Nguồn cung, cung- cầu.
- Nhóm 2: Năng lượng chưa được khai thác, Năng lượng tái tạo.

Cảm ơn quý vị đại biểu đã chú ý lắng nghe!

